

HRADNÉ MÚZEUM VO FIĽAKOVE

Hlavná ul. 14., 986 01 Fiľakovo

Správa o činnosti HMF v roku 2012

Riadenie organizácie, organizačné a personálne zabezpečenie

Hradné múzeum vo Fiľakove (HMF) vzniklo v roku 2007. Je príspevkovou organizáciou, ktorá je svojim rozpočtom zapojená na rozpočet mesta Fiľakovo od začiatku r. 2008. Koncom roka 2011 boli k HMF pričlenené ako oddelenia Mestská knižnica vo Fiľakove a Novohradské turisticko-informačné centrum. Inštitúcia si zachovala pôvodný názov, ale od 15. decembra 2011 vykonáva popri múzejnej činnosti a ochrane kultúrneho dedičstva aj knižničnú činnosť a poskytuje aj turisticko-informačné služby. Inštitúcia dostala do správy ďalšie dve budovy, takže od decembra 2011 spravuje okrem hradného areálu, časti Vigada (mestské múzeum s depozitármi vo dvore) aj druhé krídlo budovy (divadelnú sálu s prislúchajúcimi priestormi), i areál Novohradského turisticko-informačného centra. Najväčšia zmena nastala vo financovaní inštitúcie v súvislosti s vykurovaním využívaných priestorov: vykurovanie Mestského vlastivedného múzea sídliaceho v budove Vigada bolo predtým zabezpečované Mestským kultúrnym strediskom zo spoločnej plynovej kotolne a vykurovanie kancelárskych priestorov HMF v budove NTIC, predtým prenajímaných od Mesta Fiľakovo, Mestským úradom. Dané kotolne sú od začiatku roka 2012 prevádzkované HMF. Po reorganizácii HMF zabezpečuje správu 2,6 hektárového územia v centre mesta a budov troch komplexov s celkovou rozlohou vyše 2.000 metrov štvorcových.

Hlavná činnosť HMF sa člení na dve oblasti:

1. Hospodársko-správna činnosť zabezpečovaná pre všetky oddelenia riaditeľstvom HMF
2. Odborné činnosti zabezpečované tromi oddeleniami:
 - a, múzejná činnosť a ochrana kultúrneho dedičstva – Hradné múzeum a Mestské vlastivedné múzeum
 - b, knižničná činnosť – Mestská knižnica
 - c, poskytovanie turisticko-informačných služieb – Novohradské turisticko-informačné centrum

Na svoju činnosť môže HMF používať aj zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení v rozsahu oprávnenia schváleného zriaďovateľom (malá predajňa suvenírov na hrade a NTIC).

Priemerný evidenčný počet zamestnancov bol v roku 2012: 10,6 – vo fyzických osobách 12, väčšina v kumulovaných funkciách:

Múzejná činnosť		Knižničná činnosť		Turisticko-informačné služby		Hospodársko-správna činnosť	
Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb	Počet úväzkov	Počet fyzických osôb
5	6*	1,6	2	1	2*	3	3

* Archeologička pracuje na pol úväzku ako odborný zamestnanec múzea a na pol úväzku ako referentka cestovného ruchu NTIC.

Kurátormi zbierok boli v r. 2012: riaditeľ, archeologička a mimo turistickej sezóny aj lektorka z hradu. Jeden z kmeňových sprievodcov HMF na hrade bol zamestnávaný stále sezónne len počas trvania hlavnej turistickej sezóny na 0,50 úväzku. Takéto hromadné kumulovanie odborných a obslužných funkcií neprispieva kvalite vykonávania zverených úloh, ale za daných podmienok fungovania je jedinou možnou alternatívou. Situácia sa ohľadom počítačovej gramotnosti zamestnancov zlepšila.

Nerovnomerné rozvrhnutie pracovného času väčšiny pracovníkov kvôli víkendovým službám na hrade znemožňuje konanie spoločných pracovných porád a sťažuje kontaktnú komunikáciu medzi zamestnancami. Kancelárie sú pritom v troch objektoch vzdialených od seba 200 metrov. Múzeum sa prijatím archeológa na polovičný úväzok po personálnej stránke zosilnilo, personálne nedostatky sú však na pričlenených oddeleniach. Nepostačuje počet zamestnancov ani v Mestskej knižnici, ani v NTIC. Úradné hodiny vie HMF na daných oddeleniach pokryť v prípade uplatňovania dovolení iba zastupovaním z jedného oddelenia na druhé – kvôli odlišnosti vykonávaných prác však takáto prax nie je vyhovujúca.

Cez Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci zabezpečovalo HMF absolventskú prax štyrom absolventom v Mestskej knižnici a na Fil'akovskom hrade (v termíne január – jún 2012 traja a v termíne september – november 2012 jeden). Pomocou národného projektu úradu práce „Podpora zamestnanosti uchádzačov o zamestnanie – príspevok na podporu udržania zamestnancov s nízkymi platmi“ boli zamestnávaní traja mladí kolegovia - dokumentátor-grafik-informatik, správca objektov-múzejný pedagóg-lektor a upratovačka (v prípade prvých dvoch skončilo projektom podporené obdobie koncom roka).

Múzejná činnosť a ochrana kultúrneho dedičstva – Hradné múzeum a Mestské vlastivedné múzeum

I. Ochrana zbierkového fondu a zverených budov

Pričlenením Mestskej knižnice vo Filákovke k HMF sa čiastočne podarilo riešiť nevhodný stav v depozitároch vo dvore Mestského vlastivedného múzea ohľadom uloženia predmetov vedených v Registračnej knihe a v Prírastkovej knihe, ktoré boli predtým skladované pre nedostatok vhodných priestorov v spoločných miestnostiach (teda nie v súlade s „múzejným zákonom“). V rámci revízie zbierkového fondu došlo k premiestneniu zbierkových predmetov z nevhodných priestorov, ktoré boli vybavené regálmi iba čiastočne, do prispôbených miestností hlavnej budovy múzea. Inštitúcia si zaobstarala nové kovové regály na skladovanie zbierok. Predmety vedené v Registračnej knihe sa tak podarilo oddeliť od zbierkového fondu. Naďalej však pretrváva havarijný stav vo dvore Vigada. Časť depozitárov múzea vo dvore Mestského vlastivedného múzea (bývalá telocvičňa) je podľa statického posudku z roku 2008 v živote nebezpečnom stave (prehnité stropné trámy, široké trhliny na stenách), možný pád budovy ohrozuje aj okolité nehnuteľnosti súkromných majiteľov. Zamestnanci Oddelenia výstavby, životného prostredia a stratégie rozvoja MsÚ vykonali v roku 2011 prehliadku budovy, k potrebnej asanácii však zatiaľ pre nedostatok finančných prostriedkov vlastníka (Mesta Filákov) nedošlo. Hradné múzeum vo Filákovke nemá vlastnú konzervátorskú resp. reštaurátorskú dielňu a inštitúcia nemá ani možnosť zamestnávať odborníka s patričným vzdelaním.

Najväčšou hrozbou pre zbierkový fond a expozície HMF je nevhodne realizovaná a zastaraná elektroinštalácia a bleskozvod na Bebekovej veži hradu. Na výmenu bleskozvodu bol vypracovaný a podaný projekt, elektroinštalácia sa opravuje v rámci bežných opráv, pričom systém osvetlenia expozície i priestorov na realizáciu výstav bude potrebné v budúcnosti komplexne riešiť. Častý výskyt elektrických skratov kvôli zastaraným lištám osvetlenia zvyšuje riziko vzniku požiaru vo veži, ktorej vnútorné konštrukcie sú drevené.

Inštitúcia zabezpečila v r. 2012 dodávateľské zreštaurovanie jedného vzácného zbierkového predmetu: „Socha Madony“ z polovice 18. storočia (na základe umeleckohistorického popisu Mgr. Edity Kušnierovej ide o postavu sv. Barbory, ktorá bola pôvodne súčasťou hlavného oltára sv. Štefana rímskokatolíckeho kostola vo Filákovských Biskupiciach) zreštauroval akademický maliar Árpád Mézes zo Želiezoviec. Implementáciou úspešného projektu „Komplexné reštaurovanie troch polychrómovaných sakrálnych

barokových a neobarokových drevených sôch pre účely novej stálej expozície HMF – 2. etapa“, podaného do grantového systému MK SR, sa podarilo komplexne zreštaurovať sochu, ktorá bola v torzovitom stave: chýbal nos, zlátenie bolo značne poškodené.

Vybavenosť priestorov HMF elektronickým protipožiarnym systémom (EPS) a elektronickým zabezpečovacím systémom (EZS) v r. 2012:

	Plocha [m ²]: Stav 2012	EPS:	EZS:
Expozičné priestory:	226,00	áno	áno
Výstavné priestory:	447,21	čiastočne	áno
Depozitárne priestory:	127,50	nie	áno
Pracovne:	79,49	nie	áno
Iné priestory:	315,45	nie	čiastočne
Spolu:	1195,65		

Rekonštrukčné práce na hrade pokračovali v predmetnom roku na strednom hrade. S finančnou podporou MK SR sa zrealizovala ďalšia etapa záchrany NKP Fiľakovský hrad. Na Perényiho bašte došlo k doplneniu východnej špalety a záklenku, k úprave koruny muriva a doškárovaniu jej povrchu. Obvodové murivo západnej steny interiéru bašty bolo narušené. Vykonala sa preto konzervácia muriva a uskutočnila sa sanácia koruny rozobratím uvoľnených kameňov a opätovným premurovaním s riadnym previazaním so sanačnou maltou. Na tejto stene sa nachádza vstupná brána do areálu stredného hradu, ktorá najviac ohrozovala návštevníkov pádmi uvoľnených kameňov.

II. Akvizičná činnosť (nadobúdanie zbierkových predmetov), odborná evidencia, revízia zbierkového fondu

Komisia na tvorbu zbierok HMF zasadala v r. 2012 raz. Zbierky HMF sa rozšírili o 92 nových prírastkov (145 kusov), z toho bolo 29 (43 kusov) získaných kúpou, 40 (72 kusy) darom a 23 (30 kusov) prevodom. Celkový zbierkový fond obsahoval ku koncu roka 2012 7.550 kusov zbierkových predmetov vedených pod 1.673 prírastkovými číslami. Ďalšia časť zbierok prevzatých od právneho predchodcu inštitúcie, Mestského vlastivedného múzea, je stále vedená v Registračnej knihe HMF.

Odbor:	Prírastky spolu:		Kúpa:		Dar:		Prevod:	
	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:	prír. č.:	ks:
Archeológia	23	30	0	0	0	0	23	30
História	50	95	12	26	38	69	0	0
Etnografia	17	18	15	15	2	3	0	0
Dejiny umenia	2	2	2	2	0	0	0	0
Spoločenské vedy spolu	92	145	29	43	40	72	23	30
Prírodné vedy spolu	0	0	0	0	0	0	0	0
PRÍRASTKY SPOLU:	92	145	29	43	40	72	23	30

Do zbierok HMF boli v roku 2012 zakúpené za symbolické ceny výrobky posledného rómskeho košíkára vo Fiľakove a ľudové textilie zo Šuríc. Kúpou a darom sa získali písomnosti a predmety fiľakovských spolkov z medzivojnového obdobia (futbalový klub FTC, dobrovoľný hasičský zbor, katolícky tovarišský a čítací spolok) a kúpené aj dve výtvaré diela miestneho akademického maliara Alfréda Balázsa. Z Registračnej knihy HMF sa do kmeňových zbierok previedli archeologické nálezy: súbor stredovekej bielej keramiky pochádzajúci z územia mesta (výskum z roku 1968) a praveké nálezy rôznej proveniencie.

V predmetnom roku sa v súlade s múzejným zákonom konala revízia zbierkového fondu. Všetky nové akvizície boli chronologicky spracované v dokumentačnom systéme ESEZ a 201 zbierkových predmetov bolo odborne skatalogizovaných. Dosiahnutím tohto ukazovateľa sa inštitúcii prvýkrát podarilo prekonať plánovanú hodnotu odborne druhostupňovo spracovaných predmetov, čo súvisí jednak s prijatím archeológa a jednak zaradením jedného z lektorov v zimnom období na pozíciu kurátora.

Celkový počet kníh v elektronicky evidovanej odbornej knižnici HMF vedenej v programe KIS MASK ku koncu roku: 2.151 kusov. Knižničné jednotky sú označené čiarovými kódmi a informácie o knižnici sú on-line prístupné cez internetovú stránku Slovenskej národnej knižnice.

III. Expozičná a výstavná činnosť, pohyb zbierok

V Bebekovej veži má HMF sprístupnené dve stále expozície: archeologicko-historickú a paleontologickú. S finančou podporou MK SR bol v roku 2012 publikovaný dvojjazyčný sprievodca k stálej paleontologickej expozícii pod názvom: „Pozostatky vyhynutých stavovcov v okolí Fiľakova – Gerinces ősmaradványok Fülel környékén“ - náklad: 1000 kusov, formát: A5 (na šírku), rozsah: 44 strán, tlač farebná. Autor textu Mgr. Csaba Tóth, PhD. (paleontológ a geológ Stredoslovenského múzea v Banskej Bystrici), farebné ilustrácie

nakreslil riaditeľ ZUŠ vo Fiľakove Mgr. František Mráz. Publikáciu odborne lektoroval RNDr. Ľudovít Gaál, PhD., zamestnanec Štátnej ochrany prírody SR – SSJ z Rimavskej Soboty. Publikácia bola v rámci spolupráce s miestnymi školami distribuovaná na všetky dotknuté inštitúcie. Otvorenie novej stálej expozície v Mestskom vlastivednom múzeu je naplánované na jeseň roku 2013.

Dokončením rekonštrukcie budovy Mestského vlastivedného múzea v roku 2011, vznikla prechodne - do otvorenia novej stálej expozície o histórii mesta a miestnej smaltovne - taká situácia, že sa rozloha plochy využiteľnej na aktuálne výstavy rozšírila z pôvodných 277 m² na 412 m², čo sa odrazilo aj na počte zrealizovaných výstav. Inštalovanie 17 výstav na celkovej ploche 1473 m² v dvoch objektoch však inštitúciu personálne značne zaťažilo (pre porovnanie: v roku 2011 inštitúcia zrealizovala 7 výstav na celkovej ploche 834 m²).

Výstavy HMF roku 2012:

	Názov výstavy:	Autori:	Miesto inštalácie:	Trvanie:	Pôvodnosť:	Odbor:	Plocha:
1.	Etudy z dreva XII - Drevené hračky	Ing. Bc. Mária Rošková	Mestské vlastivedné múzeum	26. 01. 2012 - 23. 3. 2012	prevzatá	dejiny umenia - dizajn	138
2.	Svetový supermarket	kolektív Centra environmentálnej a etickej výchovy Živica	Mestské vlastivedné múzeum	01. 03. 2012 - 30. 03. 2012	prevzatá	ochrana prírody	50
3.	Hrdinovia boja za slobodu a nezávislosť 1848/49	Gábor Kopecsni - Norbert Máday	galéria Mestského vlastivedného múzea	12. 03. 2012 - 11. 4. 2012	prevzatá	história	47
4.	Gemer, kde žijeme - výstava Gemerského fotoklubu	László Benedek	Bebekova bašta - 5. podlažie	10. 03. 2012 - 12. 05. 2012	v spolupráci	dejiny umenia	116
5.	Vnímané duchom - Estetika a sakrálné obliekané vyobrazenia na území Palócov	dr. Ágnes Lengyel - dr. Gábor Limbacher	Bebekova bašta - 4. podlažie	10. 03. 2012 - 12. 05. 2012	prevzatá zo zahraničia	etnografia	116
6.	Mosty medzi národmi Európy	kolektív Hnutia Charta XXI	galéria Mestského vlastivedného múzea	14. 04. 2012 - 11. 05. 2012	prevzatá zo zahraničia	história	47
7.	Rybárstvo Žitného ostrova kedysi	Mgr. Iván Nagy	Mestské vlastivedné múzeum	11. 05. 2012 - 07. 09. 2012	prevzatá	etnografia	100

8.	Akvízie piatich rokov - výstava k 5. výročiu založenia HMF	Mgr. Attila Agócs a kol.	galéria Mestského vlastivedného múzea	19. 05. 2012 - 10. 08. 2012	vlastná	rôzne odbory	47
9.	Za vôňou tabaku II.	PhDr. Filip Glocko	Hrad - Bebekova veža - 4. podlažie	19. 05. 2012 - 14. 09. 2012	prevzatá	história	116
10.	Oživená história - výstava produktov súčasných výrobcov historických brení a zbraní zo SR, ČR a MR	Mgr. Attila Agócs	Hrad - Bebekova veža - 5. podlažie	19. 05. 2012 - 14. 09. 2012	vlastná	história	116
11.	Enikő Tóth: Digital & Traditional Art - výstava výtvarných diel	Enikő Tóth	galéria Mestského vlastivedného múzea	17. 08. 2012 - 18. 11. 2012	prevzatá	dejiny umenia	47
12.	Tradičné rómske remeslá na detských kresbách	kolektív OZ Info Rom	Mestské vlastivedné múzeum	20. 09. 2012 - 27. 09. 2012	vlastná	dejiny umenia - história	54
13.	Hrad svetov VI. - medzinárodný artfoto festival	András Tóth	Hrad - Bebekova veža - 4. a 5. podlažie	20. 09. 2012 - 15. 11. 2012	prevzatá zo zahraničia	dejiny umenia	232
14.	Dravce Slovenska	kolektív Stredoslovenského múzea	Mestské vlastivedné múzeum	03. 10. 2012 - 14. 11. 2012	prevzatá	prírodné vedy	54
15.	Július Ander: Intarzie	Július Ander	Mestské vlastivedné múzeum	03. 10. 2012 - 14. 11. 2012	prevzatá	dejiny umenia	46
16.	Židovské komunity severného Novohradu	RNDr. Jozef Puntigán	Mestské vlastivedné múzeum	24. 11. 2012 - 30. 04. 2013	vlastná	história	100
17.	Spomínajme na Imricha Thökölyho - víťazné práce študentskej výtvarnej súťaže	Erzsébet Homoly	galéria Mestského vlastivedného múzea	07. 12. 2012 - 15. 01. 2013	prevzatá	dejiny umenia - história	47
SPOLU: 17 výstav na celkovej ploche 1473 m²							

Pri zabezpečovaní výstav spolupracovala inštitúcia s nasledujúcimi domácimi partnermi: Lesnícke a drevárske múzeum – Zvolen, Centrum environmentálnej a etickej výchovy Živica – Bratislava, Gemerský fotoklub – Rimavská Sobota, Gymnázium vo Fiľakove, Žitnoostrovne múzeum – Dunajská Streda, Stredoslovenské múzeum – Banská Bystrica, Novohradské múzeum a galéria – Lučenec, Gemersko-malohontské múzeum – Rimavská Sobota, SNM – Etnografické múzeum – Martin, Slovenské banské múzeum –

Banská Štiavnica, Klub historických fajok – Nitra, Vlastivedné múzeum v Galante, Štátny archív Banská Bystrica – pobočka Lučenec, SNM – Múzeum židovskej kultúry – Bratislava, výrobcovia historických brnení a zbraní Roman Furajtár (Košice) a Štefan Nitriansky (Nitra). Zo zahraničia boli vypožičané zbierkové predmety a výrobky nasledovných subjektov: Národopisné múzeum – Budapešť, Palócke múzeum – Balassagyarmat, Hradné múzeum Istvána Dobóa – Eger, Hnutie Charta XXI – Brusel-Budapešť, výrobcovia historických brnení a zbraní Bánsághi Máté (HU), Miloslav Holemý (CZ), Tudás Központ Egyesület /HU/, Ménes-patak Menti Települések Téréségfejlesztő Egyesülete /HU/. Riaditeľ HMF otvoril zahraničnú výstavu fil'akovských remeselníkov - Polgárok Háza (Budapešť).

HMF zorganizovalo múzejnopedagogické programy k štyrom výstavám: Svetový supermarket, Oživená história, Dravce Slovenska, Židovské komunity severného Novohradu - programy pripravil: Marian Mesiarik. Na 73 dielňach sa zúčastnilo spolu 1639 študentov.

Zbierkové predmety HMF boli použité na dvoch aktuálnych výstavách HMF a na výstave „Remeslá Novohradu včera a dnes“ v Novohradskom múzeu a galérii v Lučenci.

Celková návštevnosť hradu a stálych expozícií od vzniku HMF:

	2008	2009	2010	2011	2012
Fil'akovský hrad a expozícia	16.542	20.332	16.441	18.915	16 491
Expozícia a výstavy Mestského múzea	789	2.532	792	567 (po rekonštrukcii bola otvorená iba od 12. 9. 2011)	3 613
Hrad a Mestské múzeum spolu	17.331	22.864	17.233	19.482	20.104

Vývoj návštevnosti a výnosu zo sprístupňovania hradu za posledných päť rokov:

	2008	2009	2010	2011	2012
Celková návštevnosť	16.542	20.332	16.441	18.915	16 491
Platiaci	14.342	13.828	14.123	14.156	14.422

návštevníci					
Výnos	17.734,- €	20.467,40 €	21.001,90 €	23.551,00 €	26.810,45 €

Celkový počet neplatiacich návštevníkov bol na hrade a v Mestskom vlastivednom múzeu: 5224. Do tohto počtu sú zarátaní všetci návštevníci do 6 rokov a nad 70 rokov (podľa platného cenníka), hostia mesta (delegácie, členovia súborov vystupujúcich v meste), návštevníci podujatí HMF s voľným vstupom - vernisáže výstav a Noc múzeí, a podľa osobitnej dohody s vedením OZ Koháry aj návštevníci hlavného nedeľňajšieho programu Historických hradných hier, ktorí mali po prenajatí areálu občianskym združením voľný vstup na hrad počas trvania podujatia (v rámci marketingu inštitúcie). Študenti ôsmych škôl, ktorí si zakúpili ročné permanentky z kultúrnych poukazov MK SR, sú započítaní raz ako platiaci a pri ostatných návštevách ako neplatiaci. Výnosy generované využívaním kultúrnych poukazov nie sú vykázané v príjmoch získaných zo vstupeniiek, sú zahrnuté medzi finančné prostriedky získané zo štátnych grantových systémov pri prehl'ade projektov.

IV. Vedecko-výskumná, metodická a prednášková činnosť

V r. 2012 riešilo HMF štyri vedecko-výskumné úlohy:

Názov úlohy:	Riešitelia:	Trvanie:	Odbor:	Výstup:
História Fil'akovského hradu	Mgr. Attila Agócs	2008 - dlhodobá úloha	história	monografia
Výskum dolného hradu	Mgr. Viktória Tittonová	2011 – dlhodobá úloha	archeológia	článok v odbornej tlači
Migračné toky novohradských kamenárov	Mgr. Attila Agócs	2012	etnografia	štúdia v odbornej tlači
Spolkový život mesta Fil'akovo v prvej polovici 20. storočia	Mgr. Attila Agócs - Gábor Illés	2012 – dlhodobá úloha	história	akvizícia

Výskum dolného hradu vykonávali dodávateľsky zamestnanci Vysunutého pracoviska Archeologického ústavu Slovenskej akadémie vied (SAV) vo Zvolene. Mgr. Tittonová spolupracovala na výskume ako zamestnankyňa HMF a bola aj spoluautorkou výskumnej správy, pomocných robotníkov zabezpečilo Mesto Fil'akovo cez program aktivačných prác. Počas výskumných sezón 2011-2012 sa odkryl úsek vonkajšieho opevnenia dolného hradu a jedného z jeho oporných pilierov a potvrdila sa existencia viacnásobného palisádového systému (4 rady), ktorý je častokrát znázornený na dobových rytinách hradu. Celkovo skúmaná plocha sondy I po dvoch výskumných sezónach predstavuje 16 x 3 m. K zaujímavejším nálezom radíme predovšetkým úlomok kamenného sekeromlatu a kamennú

štiepanú industriu - úštepy, hlinený praslen, zdobenú keramiku germánskej proveniencie z doby rímskej a mincu zo 16. stor.

Riaditeľ HMF plnil aj úlohy predsedu Klastra pohraničných hradov, ktorý bol založený z iniciatívy inštitúcie v roku 2010 (Mesto Fiľakovo je členom) a člena celoštátneho predstavenstva Zväzu múzeí na Slovensku. Múzeum poskytovalo odbornú pomoc študentom i odborníkom, priebežne prebiehali odborné konzultácie: k stredoškolským študentským vedeckým prácam: 2, k bakalárskym prácam: 4, k diplomovým prácam 2, k odbornej publikácii: 1. Inštitúcia zabezpečovala aj vykonávanie povinnej stredo- a vysokoškolskej praxe 3 študentom. Odborní zamestnanci (Agócs, Tittonová) vypracovali spolu 2 odborné štúdie, 4 články do odbornej tlače a 1 recenziu.

Aktívna účasť na konferenciách a seminároch organizovaných inou inštitúciou:

1. Odborný seminár Muzeologickej spoločnosti na Matúšovej zemi pod názvom "Tradície a hodnoty X.", Sklabiná, 12. 9. 2012, prednáška: Attila Agócs "Predstavenie novohradských domov ľudového bývania"
2. Odborný seminár "Múzeá ako strážcovia meštianskych tradícií - Mestské múzeá v prúde dejín, a ich úloha v občianskej spoločnosti", Šahy, 13. 9. 2012, prednáška: Attila Agócs: "Päť rokov Hradného múzea vo Fiľakove"
3. Odborný seminár Etnologickej sekcie Zväzu múzeí Slovenska – konferencia "Etnológ a múzeum XVI.", Michalovce, 26. 9. 2012, prednáška Attila Agócs: "Migračné toky novohradských kamenárov"
4. Medzinárodná konferencia "VIII. Országos népmese-konferencia" (VIII. ročník Celoštátnej konferencie venovanej ľudovým rozprávkam v MR), Kaposvár (MR), 28. 9. 2012, prednáška: Attila Agócs "Interetnické kontexty čarovných rozprávok gemerských usadlých Rómov"
5. Medzinárodná konferencia spoločnosti Castrum Bene v MR pod názvom "A várkutatás újabb eredményei Szlovákiában és Magyarországon" (Novšie výsledky výskumu hradov na Slovensku a v Maďarsku", Visegrád (MR), 14. 10. 2012, kolektívna prednáška: Viktória Titton (spoluautori: Fottová, Malček, Šimkovic) "Fülek (Fiľakovo) és Divény (Divín)"
6. Výročná konferencia maďarskej muzeologickej spoločnosti Pulszky Társaság "Határok feszegetése: innováció és a múzeumok jövője" (Skúšanie medzí: Inovácia a budúcnosť múzeí), Paks (MR), 15. 11. 2012, prednáška Attila Agócs "Výsledky Hradného múzea vo Fiľakove"

V. Kultúrno-vzdelávacia a edičná činnosť, propagácia, spolupráca a styk s verejnosťou

A, Kultúrne podujatia organizované inštitúciou

1. Siedmy ročník podujatia „Palócka Veľká noc“ bol usporiadaný v spolupráci s OZ Pro Gaudio a ďalšími miestnymi OZ a inštitúciami: OZ Rodná zem, MO Csemadok, OZ Nomád, Skautský zbor Istvána Koháryho, OZ Rakonca, Rímskokatolícka farnosť - Filákov, Banya Klub, Centrum voľného času Iuvenes, OZ Oppidum Fileck, OZ Koháry, ZPO Geopark Novohrad-Nógrád. Podujatia sa zúčastnilo 1.130 návštevníkov.
2. Piaty ročník Noci múzeí na filákovskom hrade – odštartoval otvorením troch aktuálnych výstav v Mestskom vlastivednom múzeu a v Bebekovej veži. V rámci sprievodného programu zabezpečil odborný výklad k historickému vývoju zbroja a zbraní Štefan Nitriansky a ukážky výroby hlinených fajok predviedol v kazemate hrnčiar Ján Fiala. V programe vystúpili: SHŠ Taurus Ater z Martina, chodúľové divadlo Vagabanda (HU), skupina historickej hudby Sub Rosa (HU) a predstavili sa aj členovia novej miestnej historickej skupiny Defensores. Podujatia sa zúčastnilo približne 1.300 návštevníkov.
3. Letné večerné prehliadky hradu – predstavujú novú formu animačných programov na hrade. V roku 2012 sa zorganizovali tri podujatia v spolupráci s historickou skupinou Defensores (14. a 28. júla a 18. augusta). Celková návštevnosť na troch podujatiach: približne 500 osôb. Najväčší záujem sa javil o tzv. Turecký večer s programom: vedecko-popularizačné prednášky, scény zo života hradnej posádky v podaní HS Defensores a vystúpenie skupiny brušného tanca Shai-Nefer zo Salgótarján a kapely Arasinda hrajúcej turecký etnodžez.

HMF bolo aktívnym spoluorganizátorom viacerých podujatí konajúcich sa na hrade a v podhradí: Deň biodiverzity (hlavní organizátori CHKO Cerová vrchovina a ZPO Geopark Novohrad-Nógrád), Tábor Geoparku Novohrad-Nógrád (ZPO Geopark Novohrad-Nógrád), Historické hradné hry (OZ Koháry), Týždeň kultúry Rómov v Novohrade (OZ INFO ROM). V prípade Tábora skrášľovania hradu (hlavný organizátor OZ Oppidum Fileck) prispela inštitúcia aj finančne.

V hradnom areáli sa formou prenájmu zrealizovali v r. 2012 dve podujatia (Filákovské historické hradné hry – OZ Koháry, Týždeň kultúry Rómov v Novohrade – OZ INFO ROM). Externým organizátorom ďalších podujatí bol poskytnutý hradný areál bezplatne (Gulášový festival – Strana maďarskej koalície, Deň geoparku - ZPO Geopark Novohrad Nógrád, Medzinárodný deň Rómov – OZ INFO ROM, Palócke dni – MsKS Filákov, Stretnutie hudobníkov – Július Kalcsó).

B, Besedy spojené s vernisážami:

Výstavu "Mosty medzi národmi" otvoril podpredseda Európskeho parlamentu a zakladateľ hnutia zmierenia stredoeurópskych národov, Hnutia Charta XXI, Dr. László Surján, po vernisáži si záujemcovia vypočuli diskusiu šéfredaktora časopisu Týždeň, Štefana Hríba, a riaditeľa Centra národnostného vysielania RTVS, Attilu Lovásza, o aspektoch slovensko-maďarského spolužitia so synchronným tlmočením.

C, Vedeckopopularizačné prednášky:

1. HMF bolo spoluorganizátorom troch vedeckopopularizačných prednášok o rodinách Koháry a Coburg organizovaných v spolupráci s OZ Koháry vo Filákovke - november 2012: prednášatelia Zoltán Igor Komjáti, PhD. (MR), Ing. Pavol Hlodák, Tibor Martí - (MR).
2. Prednášky v rámci Tureckého večera - docent Filozofickej fakulty Univerzity Komenského, odborník na islam Doc. Mgr. Attila Kovács, PhD. a archeológ Gemersko-malohontského múzea v Rimavskej Sobote, Mgr. Alexander Botoš.
3. Na vernisáži výstavy "Židovské komunity severného Novohradu" odznela prednáška PhDr. Martina Korčoka z Múzea židovskej kultúry SNM.

D, Propagácia

V r. 2012 pokračovalo HMF vo zvyšovaní propagačných aktivít týkajúcich sa hradu a podujatí v hradnom areáli. E-mailom sa rozosielali pozvánky širokému okruhu záujemcov. Komunikácia s médiami prebiehala osobne i formou tlačových správ pripravovaných riaditeľom HMF a rozosielaných širokému okruhu predstaviteľov printových a elektronických médií, i informačných portálov. HMF pravidelne spolupracovalo s tlačovými agentúrami a médiami: Kam do mesta, Gömöri Hírlap, Új Szó, Rekus, Szabad Újság, Filákovské zvesti – Füleki Hírlap, Pátria Rádió, TV LocAll, Duna TV, STV2 - vysielanie v maďarskej reči a www.hirek.sk. Informácie o aktivitách HMF sa objavili aj v médiách: Časopis Šarm, Power Magazine, Hospodárske noviny, Cestovateľ, Novinky Lučenec, Vasárnap, Nógrád Megyei Hírlap (HU), Új Élet (HU), Kossuth Rádió (HU), Rádio Čas (CZ), Európa Rádió (HU). HMF má platenú podstránku na portáli www.muzeum.sk, je webmastrom spoločnej dvojjazyčnej stránky novohradských hradov: www.neograd.eu. V prvom polroku 2012 sa podarilo otvoriť vlastnú internetovú stránku HMF v dvoch jazykových mutáciách (www.hradfilakovo.sk a www.fulekivar.sk), ktorá vytvára priestor pre všetky štyri organizačné zložky inštitúcie (hrad, mestské múzeum, mestská knižnica, NTIC), sprístupňuje virtuálnu galériu fotografií zozbieraných od obyvateľov i on-line katalóg knižnice. HMF pokračovalo aj v aktivitách na poli „web2 marketingu“ - okruh virtuálnych "priateľov" inštitúcie na Facebooku dosiahol

koncom roka 2012 približne 2200 osôb. Inštitúcia spolupracovala s OZ Koháry pri zabezpečovaní propagácie Fiľakovských historických hradných hier. Počet pozvánok rozoslaných e-mailom (direct mailing) za rok: 3. 314 (v roku 2011: 1.677), počet článkov publikovaných v tlači za rok: 73 (v roku 2011: 45), v v elektronických médiách (TV a rozhlas): 56 (v roku 2011: 36).

VI. Granty a dotácie

Na rok 2012 bolo vypracovaných celkom 6 múzejných projektov, z toho bolo 5 úspešných. Celková suma získanej dotácie na podporu múzejnej činnosti v meste za rok: 30.857,- €:

1. Statické zabezpečenie havarijných konštrukcií stredného hradu - záchrana NKP Fiľakovský hrad - grantový systém Ministerstva kultúry SR (ďalej MK SR) – schválená dotácia: 9.000,- €

2. Sprievodca po paleontologickej stálej expozícii Hradného múzea vo Fiľakove – na vydanie publikácie - MK SR – schválená dotácia: 2.000,- €

3. Kamerový monitorovací systém na zabezpečenie expozičných a depozitárnych priestorov na hrade Fiľakovo a v podhradí - MK SR – schválená dotácia: 11.400,- €

4. Komplexné reštaurovanie polychrómovaných sakrálnych barokových a neobarokových drevených sôch pre účely novej stálej expozície HMF - 2. etapa - MK SR – schválená dotácia: 4.000,- €

5. HMF sa zapojilo do grantového systému MK SR ako prijímateľ kultúrnych poukazov (dotácia príde formou preplatenia prijatých poukazov) - schválená dotácia: 4.457,- €

Knižničná činnosť – Mestská knižnica

I. Organizačné, personálne a technické zabezpečenie knižnice

Mestská knižnica vo Fiľakove je organizačnou súčasťou Hradného múzea vo Fiľakove od 15.12.2011. V prvom štvrtroku prebiehala komplexná revízia knižničného fondu, nariadená ešte riaditeľom MsKS v súvislosti s reorganizáciou kultúrnych inštitúcií Mesta Fiľakovo a sťahovanie Mestskej knižnice z budovy na Nám. Slobody do divadelnej sály a

príľahlých priestorov Vigada. Interiéry priestorov bývalého Mestského kultúrneho strediska boli pred nast'ahovaním knižnice vymal'ované. Knižný fond bol vyrad'ovacou a likvidačnou komisiou očistený a následne odovzdaný do správy HMF. Riaditeľom HMF bol vypracovaný nový Knižničný a výpožičný poriadok. K obnoveniu poskytovania knižničných služieb v nových priestoroch došlo 1. marca 2012. Viacmesačná prestávka v aktivitách inštitúcie vyvíjaných smerom k verejnosti sa výrazne podpísala pod relatívne nízke počty návštevnosti a výpožičiek. Personálne zabezpečenie oddelenia: priemerný evidenčný počet zamestnancov bol 1,6 – v knižnici pracujú 2 pracovníčky so stredoškolským knižničným vzdelaním. Všetky priestory knižnice sú mimo pracovného času zamestnancov chránené elektronickým zabezpečovacím systémom. V predmetnom roku sa podarilo zlepšiť technické zabezpečenie knižnice a riešiť tak vhodné uloženie a ochranu knižného fondu a komfort čitateľov a účastníkov podujatí knižnice. Inventár oddelenia sa doplnil 15 novými regálmi na knihy, 5 stolmi a 35 stoličkami do čítárne a 1 elektromagnetickou ochranou knižného fondu s ochrannými etiketami.

Mestská knižnica vo Fiľakove sa v roku 2012 stala členom Slovenskej asociácie knižníc.

II. Akvizície a stav knižného fondu

Knižnica v roku 2012 pohotovo reagovala na potreby a požiadavky používateľského okolia. Ako poradný orgán vznikla pri knižnici Komisia na nákup knižného fondu zastúpená pedagógmi: László Molnár (riaditeľ Gymnázia vo Fiľakove), Mgr. Attila Vankó (pedagóg ZŠ s VJM ul. Mládežnícka), Mgr. Alica Tomiová (ZŠ ul. Školská), Mgr. Helena Kecskemétiová (riaditeľka MŠ ul. Štúrova) a za dospelých čitateľov Elena Pisárová a Štefan Szóke. Internetovou a dotazníkovou anketou zameranou na požiadavky čitateľov inštitúcia zisťovala požiadavky čitateľov ohľadom nákupu nových titulov do knižného fondu. V spolupráci s komisiou bol fond dopĺňaný tak, aby vyhovoval potrebám mladších i starších, slovenských i maďarských čitateľov. Knižnica v predmetnom roku získala spolu 731 kníh, finančné prostriedky vynaložené na nákup KF z rozpočtu HMF: 3.187,49 €. Ďalšie akvizície prebehli aj pomocou troch úspešných projektov, z ktorých dva boli realizované v rámci cezhraničnej spolupráce s MR.

Akvizícia kníh v roku 2012:

Forma získania		Zloženie prírastkov				Jazykové zloženie prírastkov		
Kúpou	Darom	Odborná lit. pre dospelých	Krásna lit. pre dospelých	Odborná lit. pre deti	Krásna lit. pre deti	Slovenský jazyk	Maďarský jazyk	Anglický jazyk
410	321	214	292	121	104	353	327	51
SPOLU: 731		SPOLU: 731				SPOLU: 731		

Knižnica pre svojich čitateľov objednávala 16 druhov novín a časopisov: Pravda, Sme, Új Szó, Novohradské noviny, Nový čas pre ženy, Slovenka, Týždeň, Szabad Újság, Vasárnap, Kiskegyed, Krásy Slovenska, Pekné bývanie, Lakáskultúra, Záhradkár, Zdravie, Historická Revue.

Ku koncu roka 2012 tvorilo fond Mestskej knižnice 30 691 zv. kníh v hodnote 58 839,30 €.

Zloženie fondu ku koncu roka 2012:

Odborná literatúra pre dospelých čitateľov	9 345
Krásna literatúra pre dospelých čitateľov	14 739
Odborná literatúra pre deti	1 240
Krásna literatúra pre deti	5 367
Spolu	30 691

V roku 2012 sa previedli zápisy v prírastkových knihách a knihách úbytkov, ktoré boli potrebné k definitívnemu prechodu z manuálnej evidencie na elektronickú evidenciu. Finančnou podporou Ministerstva kultúry SR bol zakúpený knižničný softvér KIS MASK. Začalo sa tak retrospektívne spracovanie fondu v programe: od marca do konca roka bolo elektronicky spracovaných 5 010 zv. kníh (teda približne 1/6-nu fondu). Elektronický on-line katalóg knižnice je v súčasnosti dostupný cez spoločnú internetovú stránku HMF (www.hradfilakovo.sk) len počas pracovnej doby zamestnancov knižnice, on-line rezervácia bude aktivovaná až po prevedení celého knižného fondu do systému a po vytvorení vhodného servera. HMF rozbehlo masívnu kampaň na vrátenie starých výpožičiek (nevrátených v niektorých prípadoch už niekoľko rokov), v rámci ktorej bolo oslovených upomienkami (ktoré sa v posledných rokoch už nezasielali) cca. 300 čitateľov. V prvom kole reagovalo na upomienky iba 22% dotknutých čitateľov. Úbytok kníh krádežmi sa snažila inštitúcia

eliminovať nákupom elektromagnetického ochranného systému zakúpeného s finančnou podporou MK SR.

III. Výpožičky a registrovaní používatelia

1. Výpožičky

V roku 2012 knižnica realizovala 13.776 výpožičiek.

Z celkového počtu výpožičiek predstavovali:

- odborná literatúra pre dospelých čitateľov: 1.034 zv.
 - krásna literatúra pre dospelých čitateľov: 6.132 zv.
 - odborná literatúra pre deti: 424 zv.
 - krásna literatúra pre deti: 2.588 zv.
 - výpožičky periodík: 150 zv.
 - prezenčné výpožičky: 3 448 zv.
- SPOLU: 13.776 zv.**

2. Používatelia

V knižnici bolo v roku 2012 registrovaných 1.177 používateľov, z toho 923 tvorili používatelia do 15 rokov. Prudký nárast používateľov do 15 rokov nastal vďaka dobrej spolupráci so základnými školami v meste, využívaním „Kariet priateľov hradu“, ktoré umožňujú zápis deťom do knižnice zdarma. Knižnicu navštívilo v roku 2012 spolu 3 831 návštevníkov, z toho bolo 1 025 návštevníkov podujatí.

3. Iné služby knižnice

Mestská knižnica zabezpečuje pre svojich čitateľov aj medziknižničnú výpožičnú službu (MVS) – z iných knižníc sa pre čitateľov požičalo 42 zv. Online služby (verejný internet) knižnice využilo 225 návštevníkov. Internet je pre členov knižnice prístupný každý deň na hodinu zdarma. Inštitúcia poskytuje aj kopírovacie služby.

IV. Vzdelávacie a kultúrno-spoločenské podujatia

V roku 2012 sa v knižnici uskutočnilo 32 podujatí pre verejnosť, ktorých sa zúčastnilo spolu 1 025 návštevníkov:

- informačná výchova: 7
 - premietanie filmov /Filmový festival Expedičná kamera, Štúdio K2/: 2
 - prezentácia knihy Farkas Ottó: „Ördög János ugratása”/: 1
 - výstava kníh /Biblia na cestách/: 1
 - iné /exkurzie, zápisy žiakov do knižnice/: 21
- SPOLU: 32**

V. Stav elektronizácie knižnice

Mestská knižnica evidovala k 31. 12. 2012 spolu 3 osobné PC, z ktorých sú 2 funkčné s pripojením na internet. V knižnici je pripojenie WiFi pre používateľov. Knižnica spracováva elektronický katalóg, ktorý je dostupný na www.hradfilakovo.sk, vstupom do programu KIS MaSK. Pre účely verejného internetu slúži 1 počítač v priestoroch čítárne.

VI. Granty a dotácie

Na rok 2012 bolo vypracovaných celkom 6 knižničných projektov, z toho bolo 5 úspešných. Celková hodnota získanej dotácie na podporu knižničnej činnosti za rok: 10. 803,- €:

1. „Systém elektronickej ochrany knižničného fondu Mestskej knižnice vo Filákovke“ – grantový systém Ministerstva kultúry SR (ďalej MK SR) – schválená dotácia: 6.500,- €
2. „Elektronizácia vnútorných knižničných procesov v Mestskej knižnici vo Filákovke“ – MK SR – schválená dotácia: 142,- €
3. Revitalizácia knižničného fondu v Mestskej knižnici vo Filákovke – MK SR – schválená dotácia: 800,- €
4. Doplnenie knižného fondu knižnými jednotkami v maďarskom jazyku – Márai II-program Ministerstvo kultúry Maďarskej republiky – schválená nefinančná dotácia (formou knižného daru) v hodnote: 800.000,- HUF /cca. 2.847,- €/
5. Doplnenie knižného fondu knižnými jednotkami v maďarskom jazyku - cezhraničný program družobných knižníc Kölcsey Ferenc Alapítvány, MR – realizované formou knižného daru v hodnote 514,- €.

VII. Spolupráca

Knižnica úzko spolupracovala so školskými zariadeniami v meste, s občianskymi združeniami a v rámci cezhraničnej spolupráce s knižnicou TEMI Könyvtár v Salgótarjáne, MR.

Poskytovanie turisticko-informačných služieb – Novohradské turisticko-informačné centrum

NTIC poskytuje informácie o cestovnom ruchu v regióne (zariadenia, podujatia, návštevnosť v meste a na území Geoparku) študentom vysokých škôl (v roku 2012 vyše 20 konzultácií seminárnych, bakalárskych a diplomových prác) a zabezpečuje odborný výcvik študentov Strednej odbornej školy z Lučenca. Informácie sú poskytované osobne v kancelárii, telefonicky, cez internet a prostredníctvom médií. V roku 2012 NTIC vybudovalo sieť regionálnej spolupráce HMF s ubytovacími zariadeniami a kúpeľami (24 firiem na území ohraničenom lokalitami Dudince – Číž – Sliač – Salgótarján). Priebežne prebieha umiestňovanie propagačných materiálov HMF a plagátov miestnych podujatí v objektoch partnerov. Kancelária doručila propagačné materiály aj na Medzinárodné letecké dni Sliač SIAF 2012.

I. Marketing a propagácia:

NTIC pripravilo 11 propagačných článkov do tlačených publikácií: článok o stretnutí družobných miest v Obecných novinách, článok o Dni biodiverzity v časopise Enviromagazín, Maľovaná mapa Novohradu, Cestovný lexikón 2012/2013, publikácia VÚC Banská Bystrica, článok do časopisu „Északi Várak“, spoločný kalendár podujatí OOCR TNaP, propagačný materiál kúpeľov Číž, ukrajinský turistický sprievodca „Cestujeme Slovenskom“, séria publikácií VÚC o BB kraji, informačno-náučná publikácia o Fiľakove (Agentúra ES-Ing. E. Stieranková). Referentka cestovného ruchu je členom redakčnej rady Fiľakovských zvestí a pravidelne pripravuje články do mesačníka. NTIC zozbieralo a zaslalo miestne informácie do Kalendára výročí a Katalógu podujatí Novohradského osvetového strediska v Lučenci. Pracovníci kancelárie pripravili niekoľko propagačných článkov aj na elektronické zverejnenie: SACR – relácia Slovensko v obrazoch, OOCR Turistický Novohrad a Podpoľanie, regionálna turistická webová stránka VÚC BB, kalendár podujatí 2013 pre SACR, webová stránka www.kamsdetmi.sk, článok pre Hellas Oil, s.r.o. K činnosti NTIC patrí aj mesačné zverejňovanie fiľakovských podujatí na portáloch cestovného ruchu: www.podujatiaslovensko.sk, www.ziveslovensko.sk, www.nocka.sk, www.kultiplex.sk, www.slovakia.travel .

NTIC pripravilo vydanie nového propagačného materiálu mesta pod názvom „Minulosť a prítomnosť mesta Fiľakovo / Fülek város múltja és jelene“ v spolupráci

s Mestským úradom (redakčná príprava, preklady textov do maďarského jazyka, gramatické korektúry a lektorovanie textov) – celkový náklad: 1000 kusov, formát: A5, rozsah: 24 strán, tlač farebná.

Kancelária zabezpečila prieskum trhu a dodanie reklamnej plochy k historicky prvej bilbordovej kampane Fiľakovského hradu. Jeden bilbord bol umiestnený pri Ožďanoch a druhý nad Lučencom. V 1. polroku pripravilo NTIC v spolupráci s Mestským informačným strediskom v Lučenci 4-dňový regionálny produktový balík pre cestovné kancelárie a cestovné agentúry, ktorý bol v 2. polroku týmto inštitúciám distribuovaný.

II. Účasť na výstavách a veľtrhoch CR a na odborných podujatiach:

- 19. januára – Veľtrh CR ITF Slovakiatour, Bratislava
- 1.-4. marca – Veľtrh CR Utazás, Budapest (MR)
- 19. mája – Prezentácia na podujatí Deň biodiverzity, Fiľakovo
- 25. mája – Prezentácia na otváracom podujatí Župné leto, Banská Štiavnica
- 7. novembra - Pracovné stretnutie členov Palóc Út Klaszter Egyesület, Pétervására (MR)
- 21. novembra - Valné zhromaždenie Asociácie informačných centier slovenska /AICES/
- 10. decembra - Účasť na odbornom seminári o marketingu CR, Úrad BBSK, Banská Bystrica
- 19. decembra - pracovné stretnutie – školenie Oblastná organizácia CR Turistický Novohrad a Podpoľanie, Lučenec

III. Spoluorganizovanie podujatí a iná spolupráca

NTIC zabezpečilo zhromaždenie a dopravu umeleckých diel miestnych výtvarných umelcov na Jesennú výstavu v kultúrnom stredisku družobného mesta Szécsény. Kancelária bola spoluorganizátorom poznávacích peších túr vedených na území Geoparku Novohrad-Nógrád (hlavný organizátor ZPO Geopark Novohrad-Nógrád, v roku 2012 sa uskutočnili štyri túry), vystúpenia speváckej formácie TRJOF (koncert sa neuskutočnil) a IX. Stretnutia hudobníkov na hrade (hlavný organizátor J. Kalcsó). V rámci vzdelávacej činnosti NTIC bol zabezpečený odborný výcvik študentov Strednej odbornej školy z Lučenca v mesiacoch 4/2012, 5/2012, 11/2012 a 12/2012.

Maloobchodná činnosť a zdaňovaná činnosť

Na základe Živnostenského listu č. OŽP-C/2008/00116-2/CR1 vykonáva HMF aj maloobchodnú činnosť. V rámci tejto činnosti sa predávajú rôzne suveníry, ako brožúry, pohľadnice, magnety na chladničku, DVD, CD, knižné publikácie a keramika v miestnosti lektorov v prístavbe Maďarského spoločenského domu.

Od 01.01.2012 v súvislosti s reorganizáciou bolo k HMF pričlenené NTIC, v ktorom sa vykonáva tiež maloobchodná činnosť – predaj suvenírov, máp, brožúr, ďalej sa poskytujú kopírovacie, faxovacie a tlačové služby a ubytovanie. Súčasťou Hradného múzea sa v rámci reorganizácie stala aj Mestská knižnica. V budove Vigadó, v ktorej sa prevádzkuje knižnica, sa prenajímajú miestnosti pre miestnu organizáciu „Klub dôchodcov“.

Vzhľadom na obmedzené finančné prostriedky sa tovar obstaráva hlavne formou komisionárskych zmlúv. S cieľom spiestrenia ponuky tovaru sa ďalej rozširoval okruh dodávateľov aj tovaru (napr. brožúry propagujúce Filákovský hrad, trička s logom filákovského hradu, rôzne mapy, šperky, drevené meče). V roku 2012 sa z predaja tovaru dosiahli tržby vo výške 3.971,79 Eur (z toho na hrade 3.713,53 Eur a v NTIC 258,26 Eur). Oproti r. 2011 sa zaznamenal mierny nárast o 331,15 Eur (v r. 2011 boli tržby vo výške 3.640,64 Eur).

Okrem tržieb z predaja tovaru zdaneniu podliehajú aj príjmy z prenájmu (jedná sa o prenájom hradného dvora na koncerty a rôzne iné komerčné podujatia, na komerčné fotografovanie, prenájom plochy na predajné stánky, prenájom kancelárie a nebytových priestorov v NTIC a vo Vigade, prenájom pozemku). V r. 2012 boli príjmy z prenájmu v celkovej výške: 2.207,23 Eur, z toho HMF – 890,00 Eur, NTIC – 921,23 Eur, Vigado – 396,- Eur. Tu treba poznamenať, že príjmy z prenájmu NTIC a Vigado v 2012 boli súčasťou rozpočtovaných príjmov. Oproti r. 2011 sa zaznamenal nárast príjmu o 1.281,23 Eur – dostali sa na úroveň r. 2010 (v r. 2011 boli príjmy 926,00 Eur, v r 2010 – príjmy 1.215,00 Eur).

Zdaneniu ďalej podliehajú aj príjmy z ubytovania: 12 lôžok v podkrovných priestoroch NTIC – v roku 2012 bolo ubytovaných 136 osôb, počet prenocovaní bolo 256 - príjmy v sume 1.683,- Eur a príjmy za poskytované služby (kopírovanie, faxovanie a tlač) v sume 87,02 Eur (tieto v r. 2012 boli tiež zahrnuté do rozpočtovaných príjmov).

Zdaňované príjmy činia spolu : 7.950,76 Eur (vrátane prijatých úrokov – 1,72 Eur).

Výdavky boli vo výške : 6.145,89 Eur a v nasledovnej štruktúre:

a) spotreba materiálu	902,76 Eur
b) spotreba nakúpeného tovaru	2.582,86 Eur
c) opravy a udržiavanie	56,00 Eur
d) ostatné služby	226,86 Eur
e) mzdy (aliquót.časť)	1.606,32 Eur
f) zákonné soc.poist. (aliquót.č.)	554,49 Eur
g) ostatné dane a poplatky	10,00 Eur
h) odpisy (registrač.pokladnica)	167,00 Eur
ch) kurzové straty	0,37 Eur
i) poplatky (bankové)	40,09 Eur.

Ako zo štruktúry výdavkov vidieť najväčšiu čiastku tvorí spotreba nakúpeného tovaru. Ďalšiu veľmi významnú položku predstavujú mzdy lektorov a pracovníkov NTIC a zákonné sociálne poistenie (ide o rozpočítanú aliquótnu čiastku, nakoľko lektori na hrade a pracovníci NTIC sú zároveň aj predavačmi v maloobchodnej predajni).

Zisk z maloobchodnej činnosti a zo zdaňovanej činnosti sa dosiahol vo výške 1.804,87 Eur (ešte pred zdanením)

Zaplatená daň z príjmov právnických osôb za rok 2012 vo výške 342,92 Eur.

Vo Fiľakove, dňa 31. mája 2013

Mgr. Attila Agócs
riaditeľ HMF

Vypracovali: Mgr. Attila Agócs – riaditeľ HMF
Mária Oštromová – vedúca Mestskej knižnice
Bc. Denisa Pócsaová – referentka CR v NTIC
Ing. Valéria Budaiová – ekonómka HMF